

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 088 11 88 671
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

Nienke Elzinga
telefoon 038 499 76 62
n.elzinga@overijssel.nl
Zaaknummer 5959470

Waterschap Vallei en Veluwe
De heer J. van der Stroom
Postbus 4142
7320 AC APELDOORN

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
27-10-2020	2020/0268649	2		

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte heer Van der Stroom,

U heeft een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 15 september 2020² ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege het project Dijkverbetering Noordelijke Randmeerdijk. In deze brief geven wij ons ontwerpbesluit weer.

Gecoördineerde procedure project

Bij de voorbereiding van de besluiten die nodig zijn voor de uitvoering van het project Dijkverbetering Noordelijke Randmeerdijk wordt toepassing gegeven aan de provinciale coördinatieregeling op grond van de Waterwet (artikel 5.8, eerste lid, van de Waterwet). Het project vindt zowel in provincie Overijssel als in provincie Gelderland plaats. Op grond van artikel 5.8, derde lid, van de Waterwet hebben beide provincies bij overeenstemmende besluiten bepaald dat Gedeputeerde staten (GS) van de provincie Gelderland de coördinatie van de voorbereiding van de in het eerste lid bedoelde besluiten bevordert. Dit laat onverlet de formele bevoegdheden van GS van Overijssel op grond van de Waterwet en de Wet Natuurbescherming.

De bedoeling van deze provinciale gecoördineerde voorbereiding is om de uitvoeringsbesluiten die nodig zijn voor dit project de ontwerp besluiten gelijktijdig ter inzage te leggen en de zienswijzen procedures gelijktijdig te doen plaatsvinden (artikel 5.9 Waterwet).

De procedure conform afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is van kracht. Dit houdt in dat alle gecoördineerde besluiten eerst als ontwerpbesluit ter inzage worden gelegd en daarna als definitief besluit worden bekend gemaakt en ter inzage gelegd.

De besluiten die gecoördineerd worden zijn:

- Projectplan Waterwet WDOdelta en WVV (inclusief bijlagen MER beoordeling)
- Omgevingsvergunning Monumenten met Bouwen voor de Havensluis (gemeente Elburg)
- Omgevingsvergunning Monumenten met Bouwen voor de Gelderse Sluis (gemeente Oldebroek)
- Omgevingsvergunning Monumenten met Bouwen voor de Eektermerksluis, Bolsmerksluis en Lummermerksluis (gemeente Oldebroek)
- Omgevingsvergunning Kappen (gemeente Kampen)
- Omgevingsvergunning Afwijken bestemmingsplan (gemeente Kampen)
- Ontheffing Wet natuurbescherming soortenbescherming (provincie Overijssel)

¹ In het kader van art. art. 3.10, tweede lid en art. 3.8, eerste lid Wnb

² EDO-kenmerk 2020/0256462

Ontwerpbesluit ontheffing Wet natuurbescherming soortenbescherming

Wij zijn voornemens u een ontheffing³ te verlenen van verbodsbepalingen voor een nationaal beschermd soort. In het bijzonder gaat het om het verbod om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de egel opzettelijk te beschadigen of te vernielen⁴. Deze ontheffing heeft betrekking op project Dijkverbetering Noordelijke Randmeerdijk, specifiek: de verhoging van de dijk bij de Gelderse sluis in Kamperveen.

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven. De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 weergegeven. Neem alle bijlagen goed door.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd. De hoogte van de leges zijn afhankelijk van het uiteindelijke besluit⁵.

Vragen

Heeft u vragen over het ontwerpbesluit WNB soorten? Belt u dan met Nienke Elzinga, te bereiken tijdens kantooruren op nummer 038 499 76 62. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2020-003482 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
Namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1
Bijlage 2

Voorschriften
Overwegingen bij het besluit

---

³ Op basis van art. 3.10, tweede lid en art. 3.8 eerste lid Wnb

⁴ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

⁵ Belastingverordening Overijssel

Zienswijzen

Tegen de genoemde ontwerpbesluiten kan eenieder gedurende zes weken, bij voorkeur schriftelijk, zienswijzen indienen in de periode zoals aangegeven in de kennisgeving. Bij een zienswijze dienen het zaaknummer 2020-012634 en het specifieke ontwerpbesluit waarop de zienswijze betrekking heeft, te worden vermeld.

(Schriftelijke) zienswijzen kunnen in de periode zoals aangegeven in de kennisgeving gestuurd worden naar de coördinerende instantie:

Gedeputeerde Staten van Gelderland
t.a.v. Programmering
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

Wat gebeurt er met de zienswijze (n)?

Alle zienswijzen worden doorgestuurd naar de desbetreffende bevoegde gezagsinstanties. De betreffende instanties betrekken de zienswijzen bij het vaststellen van de definitieve besluiten. Tegelijkertijd met het bekendmaken van de definitieve besluiten wordt iedereen die een zienswijze heeft ingediend, geïnformeerd over de wijze waarop deze is verwerkt in het definitieve besluit. Dit gebeurt in een gezamenlijke reactienota.

Uitsluitend een belanghebbende die een zienswijze heeft ingediend kan later tegen de vaststelling van die besluiten beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Dit is niet vereist als het redelijkerwijs niet mogelijk was een zienswijze in te dienen, bijvoorbeeld als het definitieve besluit ten opzichte van het ontwerpbesluit gewijzigd wordt vastgesteld.

Op de besluiten is de Crisis- en herstelwet van toepassing. Ingevolge artikel 1.6a van de Chw kunnen na afloop van de termijn voor het instellen van beroep geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET ONTWERPBESLUIT SOORTEN

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2020/0268649). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
  - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
  - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige⁶, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
  - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
  - het kenmerk van deze beschikking (2020/0268649).Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

Soortspecifiek

5. Bij de planning van de werkzaamheden, zoals het verwijderen van vegetatie, houdt u rekening met de kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode van de egel. De voortplantingsperiode loopt globaal van mei tot en met augustus. De overwinteringsperiode loopt globaal van november tot en met april. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de egel. Afwijkingen worden onderbouwd opgenomen in het logboek.

---

⁶ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- ^{op} HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- ^{op} HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- ^{als} ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- ^{zich} aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- ^{zich} aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

6. Alle vegetatie (struikgewas, bomen en overige beplanting) binnen het projectgebied zal door u tot op de bodem verwijderd worden zodat er geen enkele mogelijkheid voor beschutting voor de egel overblijft. Het terrein wordt hiermee ongeschikt gemaakt voor de egel.
7. Bij het verwijderen van vegetatie werkt u één kant op om de egel gelegenheid te geven te vluchten. De vegetatie wordt bij voorkeur verwijderd werkend vanuit het open gebied in de richting van vegetatie die dekking biedt aan eventueel aanwezige dieren. Hierdoor kan de egel naar schuilplekken vluchten.
8. U zorgt dat er in totaal tenminste evenveel vegetatie terugkomt. Hierbij wordt gestreefd naar een (inheemse) beplanting die uit kan groeien tot een vergelijkbare of betere kwaliteit als de originele vegetatie. De nieuwe beplanting langs de rand van het erf zal zo veel als mogelijk aansluiten op de huidige te behouden beplanting op het erf, zodat er geen grote open stukken ontstaan. In het logboek (voorschrift 10) geeft u aan op welke wijze aan de vereisten voor realisatie is of wordt voldaan.

Overige zaken

9. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de egel.
10. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat dan om het bijhouden van data van uitvoeren in relatie tot weersomstandigheden, wijze van zorgvuldig werken, hoe nieuw leefgebied is gerealiseerd en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET ONTWERPBESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	TOETSINGSKADER	7
A2	Toetsingskader soorten	7
	A2.1 Wettelijke regels	7
	A2.2 Provinciaal beleid	7
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	7
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	7
	B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten	7
	B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	8
	B1.4 Periode	8
	B1.5 Onderliggende documenten	8
	B1.6 Aanvullende gegevens	9
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	9
C1	Inhoudelijke beoordeling	9
	C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	9
	C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	9
	C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing	10
	C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	10
	C1.5 Wettelijk belang van het project	10
	C1.6 Toetsing aan overige vereisten	10
	C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden	11
D	Slotconclusie	11

A TOETSINGSKADER

A2 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A2.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁷ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁸ zijn voor de toetsing relevant.

A2.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017⁹ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁰ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

In het kader van waterveiligheid worden werkzaamheden aan de dijk bij het Drontermeer en een klein stukje dijk langs het Veluwemeer uitgevoerd. De locaties waar werkzaamheden plaatsvinden, liggen verspreid over circa 10,5 kilometer dijk, van het dijktraject Reeve ten noorden van Noordeinde tot de Goorsluis ten zuiden van Elburg. Het dijktraject Reeve bevindt zich in provincie Overijssel. Alle andere locaties bevinden zich in provincie Gelderland.

Op het traject Reeve (zie kaart hieronder) wordt de dijk verhoogd. De huidige situatie is een lichte glooiing in het agrarisch grasland. Het huidige hoogste deel wordt over de hele lengte verhoogd tot een uiteindelijke hoogtewinst van circa 80 cm. Het hoogste deel krijgt een breedte van ca. 4,5 m en heeft een flauw talud van rond de 20 m naar beide kanten. Oostelijk komt het talud tot bijna bij het fietspad, westelijk blijft het grasland daarna vlak doorlopen. In de toekomstige situatie wordt geen vee meer toegelaten op de waterkering. Het wordt dan gemaaid.

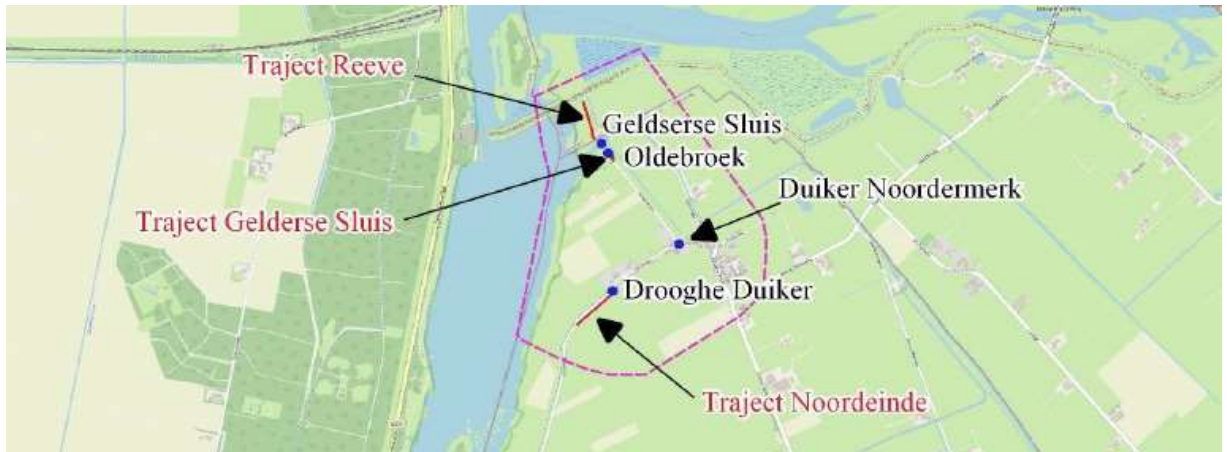
---

⁷ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

⁸ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

⁹ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁰ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Figuur 1 - Locatie van het traject Reeve in Provincie Overijssel

Aan de zuidkant van het traject Reeve bevindt zich de boerderij met erfbeplanting. Een klein deel van de beplanting op het erf dient verwijderd te worden om de dijkverhoging op de meest efficiënte manier te realiseren (zie figuur 2). Het verwijderen van de vegetatie (struikgewas, bomen, overige beplanting) zal in de winterperiode plaatsvinden. De exacte planning voor het uitvoeren van de werkzaamheden moet nog worden vastgesteld.

Figuur 2 - Traject Reeve. In het rood is omcirkeld het projectgebied waar beplanting wordt verwijderd. De pijl geeft het noorden aan.

B1.2 Doel van het project

Het initiatief is nodig om te voldoen aan de waterveiligheid. In de Derde Landelijke Rapportage Toetsing Primaire Waterkeringen is het traject Noordelijke Randmeerdijken afgekeurd. Voor het gedeelte bij het Reeve houdt dit een hoogtetekort in van 80 centimeter. Dit dient dus te worden opgehoogd om in de toekomst weer te voldoen aan de waterveiligheid.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de egel van het verbod om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen¹¹.

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 december 2021 tot en met 31 december 2022.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Aanvraagformulier Wnb;

¹¹ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

- S.D. van Dijk, 2020. Natuurtoets Dijkversterking Noordelijke Randmeerdijken. Ecologisch Adviesbureau Viridis, Culemborg, PRNR-2019-093;
- Zwerver, S., 2020. Mitigatieplan en ontheffingsaanvraag egel. Dijkversterking Noordelijke Randmeerdijken. Ecologisch Adviesbureau Viridis, Culemborg, PRNR-2019-093.

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 15 september 2020 ontvangen. Er zijn geen aanvullende gegevens gevraagd.

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Natuurtoets Noordelijke Randmeerdijken' wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op: literatuuronderzoek en soortspecifieke inventarisaties. De onderzoeken voldoen aan de geldende protocollen en zijn uitgevoerd in de voorgeschreven perioden en onder de juiste omstandigheden.

Wij zijn van oordeel dat het onderzoek zodanig is uitgevoerd dat dit voldoende heeft kunnen vaststellen of verblijfplaatsen aanwezig zijn. Om het leefgebied voor egel in kaart te brengen zijn regelmatig veldbezoeken gebracht waarbij ook gegevens van omwonenden zijn verzameld.

Resultaten onderzoek naar egel

Het erf van de boerderij aan het traject Reeve biedt een geschikt leefgebied voor egels. Tijdens geen van de onderzoeken zijn echter (sporen van) egels aangetroffen.

Desondanks is vastgesteld dat de egel wel gebruik maakt van het erf van de boerderij te Reeve. Het gehele erf vormt een geschikt leefgebied en uit persoonlijke communicatie met buurtbewoners blijkt het voorkomen van deze soort in de buurt; zowel rondom het betreffende erf als bij de naastgelegen boerderij is de egel waargenomen. Tijdens het aanvullende veldonderzoek is extra aandacht besteed aan het westelijk deel van het erf waar de beplanting verwijderd zal worden. Dit deel van de tuin betreft een minder geschikt deel voor egel en neemt daarnaast ook in oppervlak slechts een beperkt aandeel in. Onder de te verwijderen bomen en struiken is nauwelijks ondergroei aanwezig en biedt daarom weinig dekking. Daarnaast ligt er afval in de vorm van kluwen oud schrikdraad. Het overige te behouden deel van het erf is met een dichte onder begroeiing, rommelhokjes langs schuren en houtstekken en dichte struiken zeer geschikt als leefgebied voor de egel. Om deze reden wordt een vaste rust- of verblijfplaats van de egel in het deel waar de beplanting verwijderd wordt niet verwacht. Wel gaat een deel van het foerageergebied verloren door de werkzaamheden.

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaat een deel van het leefgebied van de egel (tijdelijk) verloren.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag, zijn voldoende. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de egel zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Het verwijderen van de vegetatie (struikgewas, bomen en overige beplanting) voordat de werkzaamheden beginnen. Dit zal gebeuren buiten de kwetsbare periode voor de egel. Dit zijn de voortplantingsperiode (mei t/m augustus) en de winterrust (november t/m april).
- Alle vegetatie binnen het projectgebied zal tot op de bodem verwijderd worden zodat er geen enkele mogelijkheid voor beschutting voor de egel overblijft. Het terrein wordt hiermee ongeschikt gemaakt voor de egel;
- Bij het verwijderen van de vegetatie wordt één kant opgewerkt om de egel de gelegenheid geven te vluchten. De vegetatie wordt bij voorkeur verwijderd werkend vanuit het open gebied in de

richting van vegetatie die dekking biedt aan eventueel aanwezige dieren. Hierdoor kan de egel naar schuilplekken vluchten.

- Realisatie van alternatief leefgebied in de nieuwe situatie. Er wordt door ontheffinghouder gezorgd dat er in totaal tenminste evenveel vegetatie (in de vorm van struiken, bomen en overige begroeiing) terugkomt. Hierbij wordt gestreefd naar een (inheemse) beplanting die uit kan groeien tot een vergelijkbare of betere kwaliteit. De nieuwe beplanting langs de rand van het erf zal zo veel als mogelijk aansluiten op de huidige te behouden beplanting op het erf, zodat er geen grote open stukken ontstaan. Hierdoor is met zekerheid te zeggen dat het gebied wederom geschikt is als leefgebied voor de egel in vergelijkbare omvang en kwaliteit.

De lokale of regionale staat van instandhouding van de egel is onbekend. Omdat de landelijke staat van instandhouding achteruit gaat, geldt er sinds eind 2019 geen vrijstelling meer voor egel in Overijssel. Met de genomen maatregelen wordt voorkomen dat bij de werkzaamheden egels worden gedood of verwond en gezorgd voor duurzaam alternatief permanent leefgebied.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van verhoging van de dijk bij Kampersluis leiden tot het (tijdelijk) vernielen van leefgebied van de egel. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.10 eerste lid uit de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Het project is locatie gebonden en kan niet op een alternatieve locatie uitgevoerd worden. De woning met erf is gelegen op een aan de dijk grenzende terp en valt daarom onder de dijkverbeteringsopgave. Om te voldoen aan de gestelde veiligheidseisen zijn werkzaamheden op deze locatie noodzakelijk en onvermijdelijk.

Hoewel de exacte planning voor uitvoer van het project nog niet bekend is, zal er in deze planning wel rekening worden gehouden met aanwezige beschermde soorten. Dit gebeurt door de werkzaamheden zo in te plannen dat versturende werkzaamheden buiten de kwetsbare periodes van de aanwezige soorten uitgevoerd worden. Hierdoor worden negatieve effecten zo veel als mogelijk voorkomen of verzacht. Het verwijderen van de vegetatie op het erf zal stapsgewijs en zo zorgvuldig mogelijk worden uitgevoerd in de minst kwetsbare periode van de egel, namelijk tussen september-november. Na het verwijderen van de vegetatie is het terrein ongeschikt voor de egel en kunnen de werkzaamheden uitgevoerd worden. Door te werken in de periode september-november wordt tevens buiten de voortplantingsperiode gewerkt.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig 'in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer'.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond. De Noordelijke Randmeerdijk is een primaire waterkering. Om te borgen dat Nederland nu en in de toekomst beschermd is tegen overstromingen, is wettelijk vastgelegd dat primaire waterkeringen elke twaalf jaar worden beoordeeld. De veiligheid van de dijken wordt beoordeeld door onder andere te controleren of de hoogte, stabiliteit en kwaliteit van de dijkbekleding aan de norm voldoen. Primaire waterkeringen die niet op orde zijn, worden versterkt om in 2050 aan de veiligheidsnorm te voldoen. In de Derde Landelijke Rapportage Toetsing Primaire Waterkeringen (LRT3) is het traject Noordelijke Randmeerdijk afgekeurd. Voor het gedeelte bij het Reeve houdt dit een hoogtetekort in van 80 centimeter. Dit dient te worden opgehoogd om in de toekomst weer te voldoen aan de waterveiligheid.

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹² houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

---

¹² Art. 1.10, derde lid Wnb

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹³. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om leefgebied van de egel opzettelijk te beschadigen of te vernielen¹⁴ kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soort wordt niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

---

¹³ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

¹⁴ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb